

PIENIŃSKI PARK NARODOWY

ul. Jagiellońska 107 b, 34-450 Krościenko n/D., tel: 018 262 56 02, fax: 018 262 56 03

UZ – 072-20/15

Krościenko 2015-03-10

Szanowna Pani

Dorota Sokołowska

Mazowiecki Kurator Oświaty

W ostatnim okresie Pieniński Park Narodowy coraz częściej obserwuje nasilające się zjawisko łamania zapisów regulaminu Parku, dotyczących zwiedzania PPN przez wycieczki szkolne. Uczestnicy wycieczek zbaczają z wyznaczonych szlaków turystycznych, wychodzą za barierki w miejscach niebezpiecznych i eksponowanych, niszczą infrastrukturę turystyczną, pozostawiają śmieci i hałasują. PPN obserwuje także znaczący wzrost liczby grup szkolnych zwiedzających Park bez opieki wykwalifikowanego przewodnika górskiego. Nagminnym zjawiskiem staje się poruszanie grup szkolnych w rozproszeniu. Niejednokrotnie spotykane grupki młodzieży nie są w stanie wskazać gdzie aktualnie znajdują się pozostali uczestnicy wycieczki oraz ich opiekunowie. W okresach wzmożonego ruchu turystycznego pozostawione bez należytej opieki dzieci i młodzież z różnych grup tracą orientację w terenie, mieszają się ze sobą lub gubią na szlaku, co naraża ich na niebezpieczeństwo. Dodatkowo opiekunowie wycieczek, nie posiadając odpowiedniej wiedzy na temat poruszania się w terenie górskim oraz obszarach chronionych, nie reagują na niewłaściwe zachowanie młodzieży, a także na polecenia służb Parku. Nieodpowiedzialne postępowanie opiekunów nie tylko niesie za sobą duże zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczestniczących w wycieczkach, ale wpływa również niekorzystnie na przyrodę parku narodowego.

Pieniński PN podkreśla, że art. 3, pkt 1 i 2 (ust.2) Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich nakładają na dyrekcje parków narodowych i krajobrazowych położonych w górach obowiązek zapewnienia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach poprzez ustalenie zasad korzystania z danego terenu. Realizując zapis ustawy i dbając o bezpieczeństwo turystów Pieniński Park Narodowy zapewnia właściwy stan szlaków turystycznych. Ponadto w regulaminie dla zwiedzających określił zasady korzystania z zasobów parku. Punkt 3 Regulaminu dla zwiedzających stanowi, że: *„Wycieczki szkolne i grupy zorganizowane mają obowiązek zwiedzać Park wyłącznie pod opieką uprawnionych przewodników górskich”* (regulamin w załączeniu).

Prawo do oprowadzania grup w PPN posiadają wyłącznie wykwalifikowani przewodnicy beskidzcy z uprawnieniami wydanymi przez odpowiednie Urzędy Marszałkowskie, na cały obszar Beskidów lub wschodni obszar Beskidów Zachodnich oraz przewodnicy tatrzańscy, na podstawie

Art. 21 Ustawy o usługach turystycznych (Dz. U. 1997r. nr 133, poz. 884 z 29.08.1997 r. który brzmi:

1. *Zadania przewodników turystycznych wykonują:*

- 1) *przewodnicy górscy dla określonych obszarów górskich;*
- 2) *przewodnicy miejscy dla poszczególnych miast;*
- 3) *przewodnicy terenowi dla poszczególnych województw, powiatów, gmin, a także*

regionów oraz tras turystycznych.

1a. *Wykonywanie zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego wymaga posiadania uprawnień określonych ustawą.*

Kontrole przeprowadzane przez Straż Pienińskiego PN wykazują, że obowiązek zwiedzania parku pod opieką przewodnika jest łamany przez coraz większą liczbę wycieczek. Są to wycieczki, których organizacją zajmują się biura podróży jak również wycieczki organizowane przez samych nauczycieli. Niejednokrotnie przewodnikami takich wycieczek są nauczyciele, przewodnicy terenowi, przewodnicy turystyki czy piloci wycieczek, czyli osoby, które nie posiadają uprawnień do oprowadzania grup w górach. Uprawnienia przewodników górskich oraz pilotów wycieczek określa Art. 20 ust 2 i 3 Ustawy o usługach turystycznych (Dz. U. 1997r. nr 133, poz. 884 z 29.08.1997 r.):

2. *Do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie turystów lub odwiedzających, udzielanie fachowej i aktualnej informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach, sprawowanie opieki nad turystami lub odwiedzającymi w zakresie wynikającym z umowy, a podczas prowadzenia turystów w górach troska o ich bezpieczeństwo w szczególności podczas wyjść wymagających odpowiednich technik i specjalistycznego sprzętu.*

3. *Do zadań pilota wycieczek należy czuwanie, w imieniu organizatora turystyki, nad sposobem świadczenia usług na rzecz klientów, przyjmowanie od nich zgłoszeń dotyczących związanych z tym uchybień, sprawowanie nad klientami opieki w zakresie wynikającym z umowy, wskazywanie lokalnych atrakcji oraz przekazywanie podstawowych informacji dotyczących odwiedzanego kraju i miejsca.*

Coraz częstsza rezygnacja z korzystania z usług profesjonalnych przewodników wynika najprawdopodobniej z błędnego rozumienia przez organizatorów wycieczek, przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów.

Zgodnie z zapisami cytowanej ustawy, uwolnione zostały jedynie zawody pilota wycieczek, przewodnika miejskiego i terenowego. Zawód przewodnika górskiego, ze względu na swoją specyfikę, w dalszym ciągu wymaga uzyskania uprawnień poprzedzonych minimum dwuletnim szczegółowym szkoleniem oraz zdaniem egzaminu państwowego. (Art. 21, pkt 1b, Ustawy o usługach turystycznych: „Uprawnienia przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego otrzymuje osoba, która:

- 1) *ukończyła 18 lat;*
- 2) *nie była karana za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;*
- 3) *posiada wykształcenie średnie;*

4) odbyła szkolenie teoretyczne i praktyczne dla określonego obszaru górskiego oraz zdała egzamin na przewodnika górskiego, z zastrzeżeniem art. 22a ust. 2").

Podczas kursów kandydaci na przewodników przechodzą gruntowne szkolenia dotyczące zasad ratownictwa, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz przede wszystkim poruszania się w terenie górskim i na obszarach parków narodowych. Ponadto dyrekcje górskich parków narodowych od wielu lat regularnie organizują szkolenia z zakresu ochrony przyrody oraz specyfiki i zasad ich funkcjonowania. Uczestnictwo w szkoleniu udokumentowane jest odpowiednim zaświadczeniem wydawanym przez dyrekcje parków narodowych, na obszarach których przewodnik ma prawo oprowadzać wycieczki. Nasze wieloletnie obserwacje i doświadczenia pokazują, że wiedza i umiejętności przewodników górskich niejednokrotnie zapobiegają lub ograniczają liczbę nieszczęśliwych wypadków w górach oraz znacznie poprawiają dyscyplinę i porządek na szlakach turystycznych.

Wykonywanie zawodu przewodnika górskiego bez odpowiednich kwalifikacji podlega karze na podstawie Ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń (Dz. U. 1971, nr 12 poz. 114, z późniejszymi zmianami). Art. 60 § 4 pkt 1 mówi, że:

„1) Kto wykonuje odpłatnie zadania przewodnika górskiego bez uprawnień wymaganych dla określonego obszaru górskiego podlega karze ograniczenia wolności lub grzywny”.

Natomiast art. 138d. stanowi w § 1: „Kto, podejmując zadania przewodnika górskiego na określonym obszarze górskim wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”,

a w § 2: „Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd, co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika górskiego”.

W trosce o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży oraz w celu uniknięcia nieprzyjemnych sytuacji związanych z kierowaniem do sądów wniosków o ukaranie łamiących przepisy prawa opiekunów i organizatorów wycieczek Pieniński Park Narodowy zwraca się z prośbą o poinformowanie o obowiązku przestrzegania w/w przepisów, dyrektorów podległych placówek oświatowych oraz firm wynajmowanych do organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

PPN pragnie dodać, że podobne przepisy regulujące zasady zwiedzania obowiązują we wszystkich górskich parkach narodowych w Polsce.

Z poważaniem

DYREKTOR
Pienińskiego Parku Narodowego

mgr inż. Michał Sokołowski

Do wiadomości:
Ministerstwo Edukacji Narodowej